

贡嘎山蕨类植物新分类群*

孔宪需¹ 张丽兵¹ 郭晓思²

(¹中国科学院成都生物研究所, 成都 610041)

(²陕西省、中国科学院西北植物研究所, 陕西杨陵 712100)

NEW TAXA OF FERNS FROM MT. GONGGA (MINYA GONKAR), SICHUAN, CHINA

KONG Xian-Xu((H.S.Kung)¹, ZHANG Li-Bing¹, GUO Xiao-Si²

(¹Chengdu Institute of Botany, Chinese Academy of Sciences, Chengdu 610041)

(²Northwest Institute of Botany, Shaanxi Province and Chinese Academy of Sciences, Shaanxi, Yangling 712100)

关键词 蕨类植物, 新分类群, 贡嘎山, 四川

Key words Ferns, New taxa, Mt. Gongga, Sichuan

1. 九龙卷柏 新种 图 1: 1—5

Lycopodioides jiulongensis H. S. Kung, L. B. Zhang et X. S. Guo, sp. nov. fig. 1:1—5

Species affinis *L. davidii* (Franch.) H. S. Kung et L. B. Zhang^①, sed foliis margine ciliatis, foliis lateralibus apice acuminatis vel caudatis differt.

Caules repentes, and 8 cm logi, sympodiales, rhizophoris tenuibus. Folia ubique dimorpha, 4-sticha; foliis latetalibus ovatis, 1.6—2.2 mm longis, ca. 0.8 mm latis, semifaciebus superis basi rotundatis, semifaciebus inferis basi cuneatis, apice acuminatis vel caudatis, margine ciliatis; foliis intermediis anguste ovatis, 1.0—1.2 mm longis, ca. 0.5 mm latis, basi fere rotundatis, apice acuminatis vel leviter caudatis, margine ciliatis; folis axillaribus anguste ovatis, ca. 1.2 mm longis, ca. 0.5 mm latis, basi fere rotundatis, apice acuminatis, margine ciliatis. Strobili in apicibus ramulorum singule vel binatim dispositi, 1—2 cm longi; sporophyllis homomorphis, late ovatis ca. 2 mm longis, ca. 1 mm latis, basi fere rotundatis, apice abrupte acutis, vel fere mucronatis.

Sichuan (四川): Jiulong (九龙), alt. 2900—3100 m, L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2537 (Typus, CDBI 成都生物研究所), 4. XI. 1991.

本种近蔓生卷柏 *Lycopodioides davidii* (Franch.) H. S. Kung et L. B. Zhang, 但叶缘及孢子叶缘为睫毛状齿, 侧叶先端渐尖或成尾状而不同。

2. 高山卷柏 新组合

Lycopodioides jugorum (Hand. -Mazz.) H. S. Kung, comb. nov. — *Selaginella jugorum* Hand.

* 中国科学院生物区系特别支持费资助课题

1993—12—16 收稿, 1994—07—15 修回

① 蔓生卷柏 *Lycopodioides davidii* (Franch.) H. S. Kung et L. B. Zhang, comb. nov. — *Selaginella davidii* Franch., Pl. David. I:344. 1889.

—Mazz. Symb. Sin. 6: 8. Taf. I. 1929.

Sichuan (四川): Kangding (康定), H. S. Kung (孔宪需) 6067, 6071. L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2294, 2383; Jiulong (九龙), L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2453, 2530, 2546.

分布: 四川, 云南。

3. 康定铁角蕨 新种 图 1: 6—9

Asplenium kangdingense Ching et H. S.

Kung, sp. nov. fig. 1: 6—9

Species affinis *A. yunnanensi* Franch., differt habitu minore, lamina 2.5—4.5 cm longa, 0.4—0.8 cm lata; stipite et rhachidi paleis nigris fibrillosis obtectis.

Tota planta 3.5—6.5 cm alta. Rhizoma erectum, apice paleaceum; paleis lanceolatis, apice caudatis, atrobrunneis; frondibus caespitosis. Stipes 1.0—2.0 cm longus, brunneus; paleis fibrillosis, nigris. Lamina elliptico-lanceolata, 2.5—4.5 cm longa, 0.4—0.8 cm lata, apice acuminata, basi gradatim angusta, bipinnatifida. Rhachis leviter brunnea vel straminea, apice gemmata; paleia fibrillosis, nigris. Pinnae 12—18-jugatae, alternae, patentes, sessiles, anguste ovatae vel oblongae, basi late cuneatae, apice obtusae vel rotundatae, mediae 0.3—0.5 cm longae, 0.2—0.3 cm

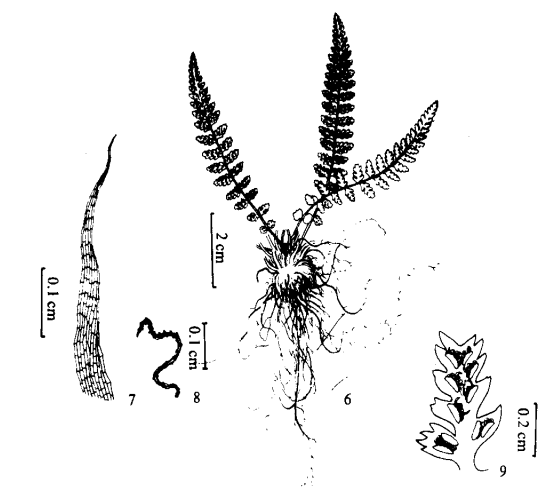

图 1 1—5. 九龙卷柏 *Lycopodioides julongensis* H. S. Kung, L. B. Zhang et X. S. Guo 1. 茎与叶; 2. 侧叶; 3. 中叶; 4. 腋叶; 5. 孢子叶。6—9. 康定铁角蕨 *Asplenium kangdingense* Ching et H. S. Kung 6. 植株; 7. 叶柄鳞片; 8. 叶轴鳞片; 9. 小羽片
(陈笺绘)

latae, pinnatifidae. Lobi 2—4-jugati, suboppositi, oblongi vel cuneati, apice 2—3 acuto-dentibus et 1 femina instructi Venae pinnarum penniformae, 1-venula pro lobo, inconspicuae. Sori breve lineari vel oblongi, secus venulas locati; indusiis late linearis vel curvis, membranaceis, integris, cineraceis.

Sichuan (四川): Kangding (康定), Guza (姑咱), alt. 1900 m, in shrubs, H. S. Kung (孔宪需) 6116 (Typus, CDBI 成都生物研究所; Isotypi, EP, PYU), 26. VIII. 1981; ibid., alt. 2100 m, H. S. Kung (孔宪需) 6108; Luding (泸定), alt. 1500 m, in the fissure of rocks, H. S. Kung (孔宪需) 6291.

本种近 *A. yunnanense* Franch., 但体型小, 叶片长 2.5—4.5 cm, 宽 0.4—0.8 cm; 叶柄和叶轴被黑以纤维状鳞片。

4. 康定岩蕨 新种 图 2

Woodsia kangdingensis H. S. Kung, L. B. Zhang et X. S. Guo, sp. nov. fig. 2. — *Physematum yaraense* Ching in sched. — *Woodsia manchuriensis* auct non Hook. Q. Xia in W. T. Wang, Vasc. Pl. Hengduan Mts. 1: 112. 1993.

Species *W. manchuriensis* Hook. et *W. elongatae* Hook. similis, ab illud differt rhachidi breve

pubescentis, indusiis apice erosis non integris; a hoc differt habitu minore, stipite paleis anguste ovatis vel lanceolatis non late ovatis instructis.

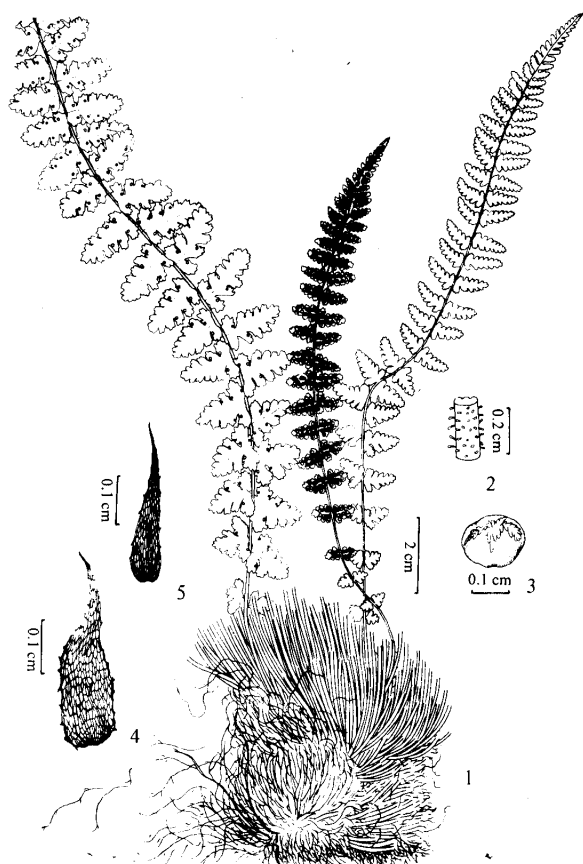

图 2 康定岩蕨 *Woodsia kangdingensis* H. S. Kung, L. B.

Zhang et X. S. Guo

1. 植株; 2. 叶轴一段; 3. 囊群盖; 4, 5. 叶柄鳞片

(陈笺绘)

Tota planta 16—23 cm alta. Rhizoma erectum, apice paleis brunneis ovato-lanceolatis integris instructum; frondibus caespitosis. Stipes 2—4 cm longus, stramineus, glabrus, laxe paleaceus; paleis brunneis lanceolatis vel anguste ovatis integris. Lamina anguste lanceolata, 12—20 cm longa, 1.8—3.0 cm lata, apice acuminata, infra medio gradatim angusta, bipinnatifida. Rhachis brevis pubescentia. Pinnae 14—19-jugatae, suboppositae, triangulari-ovatae, 0.8—1.8 cm longae, 0.4—0.8 cm basi latae, apice obtusae, basi subaequilaterales, pinnatifidae. Lobi 4—7-jugati, herbacei, margine obtuse dentati. Venae inconspicuae. Sori rotundati; indusiis membranaceis, apice erosis.

Sichuan (四川): Kangding (康定), Liuba (六巴), alt. 3400 m, on the rock wall under *Picea* forest, H. S. Kung (孔宪需) 6108 (Typus, CDBI 成都生物研究所; Isotypi, PE, PYU), 18. VIII. 1981; *ibid.*, alt. 3800 m, in fissure of rocks, L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2189, 2382.

本种与满洲岩蕨 *W. manchuriensis* Hook. 和长叶岩蕨 *W. elongata* Hook. 接近, 与前者的区别是叶轴被短毛, 囊群盖顶端啮蚀状而非全缘; 与后者的区别是体型较小, 叶柄鳞片狭卵形或披针形而非阔卵形。

5. 无粉淡蓝粉背蕨 新变种

Aleuritopteris caesia (Christ) Ching var. *efarinosa* H. S. Kung, L. B. Zhang et X. S. Guo, var. nov.

Varietas a forma normali differt lamina infra non albi-farinosa.

Sichuan (四川): Kangding (康定), Shade (沙德), alt. 3200 m, in shrubs, L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2138 (Typus, CDBI 成都生物研究所; Isotypi, PYU, WUG), 19. X. 1991; *ibid.*, L. B. Zhang et X. S. Guo (张丽兵、郭晓思) 2136.

本变种与原变种的区别是叶背无白粉。